Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Sermo de humana miseria

Pseudo-Bernardus

[Burgdorf], um 1475

urn:nbn:de:bsz:31-311621

Visual Library

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

+Dg 46.

O 6.

5030 H S	1.) Cöln. Arnold Therhoernen. c. 1470 sq.
H.*5957.	2.) adh. a.) "
H.*2900.	3.) " b.) Strassburg, M. Flach. c. 1474 " GW 7986
H.2867.	4.) " c.) Burgdorf, typ. ign. c. 1474–5 GW 4077
H.*7448.	5.) " d.) Nürnberg, Joh. Sensenschmidt " 4047
~~Suec~~	~~6.7.~~ " e.) f.) " c. 1470
H.*5913 GW 3397	8.) 5 " g.) Strassburg, Joh. Eggesteyn c. 1472 "

AN 629
AN 630
AN 631
AN 632
AN 633
AN 634

... tele ii ...
... oult ...
... 8 ... uhi ... mira
... ea humana

Hess 1260 vgl. Schr. m 19

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Incipit ſermo beati. Bernhardi. de humana miſeria.

O Homo qui anima rationabili et humana carne ſubſiſtis. addictionis miſerie. repletus. multis miſeriis Miſer et miſerabilis. Homo pauper. cecus nudus. plurimis neceſſitatibus ſubditus. ad cor tuum reuertere. quid foris vagaris. Quid in carnalibus ſtudes. Quid in ſecularibus te implicas Quid in vanitatibus te inuoluis. In inferioribus delectaris. et ab omnibus interioribus et ſuperioribus elongaris. per ea que foris ſunt diffunderis Quantomagis ad mundum accedis tantolongius a deo recedis. Quanto magis foris es ſapiens. tantomagis intus ſtultus eris et efficieris. Quantomagis extra lucraris. tantomagis intus perdes. Quantomagis in bonis que foris ſunt vagaris. tantomagis intus euacuaris. Quantomagis es in temporalibus ſollicitus. tantomagis

in ſpūalibus es mendicꝰ Quid es hō
qd omnia ordinas et teipſum non vis
ordinare. Quid in omībꝰ es prudens
circa temetipſum inſipiens. Quid eſt
qd omnia que foris ſunt ſollicitus es
bonafacere; et temetipſum ſinis eſſe
malum et inutilem. Dormit in te ſpi-
ritus dei et vigilat in te ſpūs mundi
Vacat in te ratio et viget in te ſenſus
Extinguitur in te ſpūs dei dominat̄
in te amor mūdi. Feruet in corde tuo
amor terrenoꝝ et moritur in te amor
eternoꝝ bonoꝝ. Mundum diligis et
deū dereliquis. Omniū recordaris et
temetipm̄ obliuiſceris Que ſup terrā
ſunt deſideras et diligis celeſtia vero
nō curas. Appropinquas ad interitū
longe ſis a ſalute. Curris ad dyabolū
et prolongaris a deo Redi redi p̄ua-
ricator hō ad cor tuū quia loquitur
deus pacem eis qui cõuertūtur ad cor
Omnia mundi huius tibi dedit deus
et tu propter omnia relinquis deum.

Omnia propter te fecit deus; et tu ꝑ
omnia dimittis teipm̄. Propt̄ omnia
que occurrunt tibi dimittis deum et
idcirco omnia dimittent te. Propter
creaturas relinquis creatorē. et ideo
cont̄ te inſurgūt oīs creature. Quia
offendendo creatorē offendis omnē
creaturā. Et ideo creature que facte
ſunt ad miniſteriū et vtilitatem tuam
ↄuertētur in vindictam et penā tuam
et ve tibi erit ſine fine .quia noluiſti
habere bonum ſine fine. Recognoſce
itaqꝫ hō miſer recognoſce temetipm̄
Recogita qd̄ nichil fueris . Attende
qd̄ vilis es et malus. Conſidera quid
futurus es. Plange hō miſer plange
inceſſabiliter peccata tua. Dele lacri
mis malicias et miſerias tuas. qꝛ vo=
luntate propria peccaſti . Diſpliceat
tibi ſemper oīa diſpliceat tibi toto
corde;et continue diſpliceat tibi. qd̄
dn̄m immenſe maieſtatis habentem
poteſtatem oīs carnis et mittere in

gehennā ignis animā et corpus auſus
fuiſti offendere. amareſtat tibi ama-
riſſime cor tuum qđ deum ſummum
patrem incomp̄henſibilis bonitatis.
qui benignus et miſericors eſt; ſuper
ingratos et malos voluntarie liben-
ne placeas hedby ter et delectabiliter offendiſti Totꝰ
diſpliceas tibi vt totus poſſis placere
ſibi qui eſt ſummꝰ et verus ſolus deꝰ
Cui nemo ei diſplicet niſi qui ſibimet
ipſi placet. Diſſipat namqꝫ deus oſſa
eoꝝ qui hōibꝰ placet et quod altum
et pulcrū eſt apud homines abhomi
nabile eſt apud deum. Mirum eſt de
te hō miſer ad mala quippe es totus
auidus totus promptꝰ totus facilis
totꝰ ſapiens totus ſollicitꝰ Ad bona
autē totꝰ es durus totus piger totꝰ
tepidus totus ſtultus totus incredu-
lus totus rebellis. Vnde tibi hec niſi
a carne quam diligis et ſequeris quia
vero carnem diligis carnem ſequeris
opera carnis facis et cum ea punieris

opera carīs tue fructus eſt. libido.
ↄcupiſcencia. inuidia. infirmitas. fra-
gilitas et dolor. vermis. putredo fe-
tens et fetidus fetor. Tu ipſe es tene
bris ignorancie ſic execatꝰ vt neſcias
quid ſis non attendas quo vadis non
animaduertis factū tuū neqꝫ inſidias
inimici; et fraudulentas eiꝰ tēptatōs
nō intelligis. Totꝰ negligens es neqꝫ
cogitas quo tendere dēs. viam neſcis
et non inquiris. Grandis namqꝫ tibi
reſtat via Sollicite queris tibi cibum
veſtitū et requiem et oīs carīs ne-
ceſſitates qn̄ indiges. De vita et ſalu
te anime tue ſemper tepens nō curas
licet ſemper indigeas plenꝰ nequicīs
et malicīs Miſer hō vt miſerū corpꝰ
paſcas et veſcias; et carīs voluptati
bus que poſt paucos dies a vermibꝰ
deuorabit ſatiſfacias ſollicitus labo-
ras. diſcurris vigilias; et ſompnū nō
capis oculis vt repleas ventrē Et pro
amā tua que deo ē p̄ſentanda in celis

cur non ſollicitus fatigaris vt ipſam
paſtas bonis operibꝰ et induas virtu
tibꝰ ne appareat ꝯfuſio nuditatis eiꝰ
Homo triſtis queris ſemper implere
ventrem Cur non paſcis animā eſuri-
entem De vaſe ſtercoꝝ ſemper curas
De ymagine dei cur nō curas. Paſcis
ſterilem et que non parit/animā autē
eſurientem non ſacias bonis. Ve tibi
erit. quia anima tua propter famem
in te deficit Ve tibi eſt et ve tibi erit
quia reddis que ſunt ceſaris ceſari et
non reddis que ſunt dei deo Et ideo
maledictꝰ es a deo et ꝯfūderis ab eo
Vide miſer hō quia totū eſt vanitas
totū ſtulticia totū demēcia quicquid
cogitas quicquid facis in hoc mūdo
p̄ter id ſolum qḋ in deū; et p̄ter deū
et in honorē dei facis Quicquid ſine
deo facis totū eſt malicia et vanitas
quia nichil eſt bonum ſummo bono
Et magna miſeria eſt hominis cū illo
non eſſe ſine quo nō poteſt bene eſſe

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Vnde hō miſer qui ad ymaginem et ſimilitudinem dei creatus es. Et propter nimiam caritatem domini noſtri ihesu criſti a morte eterna ac turpiſſima redemptus ac liberatus es et ad videndam claritatem ſummi dei ſola ineſtimabili miā ſua vocata es cū plurimis beneficiis ex quo eſſe cepiſti ab altiſſimo patre tocius bonitatis ad vitam eternam habendam per vnicū filium ſuū inuitatus es miſer homo recognoſce hunc honorē. Intellige dignitatē tuam qd a tanta maieſtate honoratus es. Eternus enim deus et inmenſus creauit te. formauit te. redemit te. et immutauit te. Maximus honor et amplus amor. Cognoſce o hō honorem tuum et curre gracias agens ad inuitatorem tuū. Ne forte ſi ingratus ire volueris. aut villa. aut boues aut vxor te impedierint. iratus dominus iubeat te ſuccendi; Et tibi hoſtium vite eterne imperpetuum

claudatur. Cognoſce ergo o homo honorem tuum et honora creatorem tuū Sed heu recte poteſt dici hodie de homine. Homo cū in honore eſſet non intellexit. comparat⁊ eſt iumentis et ſimilis factus eſt illis. Dignum certe et iuſtum eſt vt qui noluit eſſe ſocius angelorum fiat ſimilis iumentoꝝ. Et qui deſtruxit in ſe ymaginem et ſimilitudinem dei dignum eſt. vt ymago et ſimilitudo iumentorum adhereat ei. Cognoſce ergo te o miſer homo. Cognoſce te meliorem auib⁊ meliorē cunctis animantib⁊ Noli eſſe ſimilis iumentis et inſipientibus qui ſolum vitam preſentem cogitant qui tantum carnalia et temporalia diligunt quia nec alia ſciunt Homo non ſubicias te carni. nō ſis amator mūdi Non te ſuſtineas eſſe filium dyaboli propter honorem potentiſſimi et ſapientiſſimi dei eterni propter ammirabile nomen dei. Non te conſtituas

aduerſariū et homicidam tui. Prop
ter amorem benigniſſimum dei non
te facias inimicum omnipotentis dei
Propter vnigenitū filium dei ihesum
criſtum. Non te facias ſocium demo=
niorum et combuſtionis ignis eterni
qui redemptus es precioſo ſanguine
agni immaculati. Noli tantum preci
um vilipendere qđ pro te dei filius
dignatus eſt exſoluere ne ſempiternis
inuoluaris incendiis. Tunc enim pe=
nitenciam maximam habebis ſine re
medio. Tunc dolorem inopinabilem
pacieris ſine fine et tormento plenus
eris. Numquam tamen alleuiaberis
Quia qui non fleuit quando tempus
flendi habuit eterno luctu lugebit et
ſine fructu Redi ergo ad te homo ad
ſpiritualia Redi ad celeſtia et eterna
gaudia. Redi miſer. redi ad illum ne
tardas conuerti qui te ſua poteſtate
fecit. Et ſapiencia ſua redemit. Sua
inenumerabili bonitate ad ſe vocauit

et expectat cottidie adhuc vt te coro-
net. Quid queris extra illum. quid de
ſideras preter illum. quid tibi placet
ſine illo. Ipſe fecit oīa. ipſe hꝫ omnia
ipſe eſt om̄ia. Quodcūq̄ꝫ bonū cupis
q̄dcūq̄ꝫ pulcrū queris. quodcūq̄ꝫ pul-
crū dulce et dilectabile requiris totū
in ipſo inuenies et in ipſo perfrueris.
Si gaudere vis ipſe eſt gaudiū. Si te
pugnare delectat ipſe eſt palma. Si
coronari vis ipſe ē corona Si vincere
cupis ipſe eſt victoria. Si potenciam
deſideras ipſe potencia eſt. Si forti-
tudinem queris ip̄e fortitudo eſt. Si
iuſticiam vis habere ip̄e iuſticia eſt. ſi
amas ſapienciam ip̄e eſt ſapiencia. Si
caritatē vis deꝰ caritas ē Si diuicias
appetis ipſe diues eſt Si pulc̄tudinē
vis habere ſumma pulcritudo eſt. Si
plenitudinem queris omnis boni ple-
nitudo eſt. Si gloriā et honorē que-
ris vera gloria et ſummus honor ipſe
eſt. Si pacem vis Pax eterna ipſe eſt

Quicquid boni queris ſummū bonū et omne bonum ipſe eſt. ymo ſemper eſt totus deſiderabilis. totus dulcis. totus amabilis. totus ſuauis. totus delectabilis. Ipſe ſemper vbiqꝫ eſt totus vbicumqꝫ fueris ſine illo male eris; et male tibi erit. Et vbicūqꝫ fueris cum ipſo bene eris; et bn̄ tibi erit Subice itaqꝫ totum te ei qui te totū fecit a quo oīa habes. cuius gracia omni momento vteris Serui ſemper ei qui non patitur omnia nocere tibi que ſemper nocerent tibi libēter. ſiue infirmitates ſiue homines ſiue beſtie ſiue demones ſiue quecumqꝫ alia Serui ſemper ei qui te non ſinit cadere in omnia peccata qui non permittit vt inferas tibi ōia mala ac dampna que libenter ſemper faceres Tot9 ſemper ama patrem et filium et ſpiritū ſanctum ſolum verum et ſummū bonum qui ſemper ſolus vere et ſumme te diligit. Placeat igitur volūtas tua ſibi

et voluntas eius ſemper placeat tibi
Semper concorda te cum eo. ſemper
ſequere eius voluntatem in omnibus
ſemper qui bonū tuum vult qui aliud
non curat niſi ſalutem tuam. Cuius
voluntas ad miſerandum tibi eſt be=
niuola et delectatur benefacere tibi
Nunquid putas teipm̄ magnum ami=
cum tibi Magis amicus eſt deus tibi
quā tuipſe tibi. quoniam magis ipſe
te diligit quaz tu teipſum. Nunquid
credis alterius auxilium forcius. aut
alterius conſiliū vtilius. erras plane
ſi id credis Stultiſſimꝰ et dementiſſi
mus es. quia tua deſideria vel aliorū
ſequeris; et illius conſilium dimittis.
qui ſemper eſt amicus dulcis ſapiens
et pius conſiliarius et ſaluator et ſup
omnia adiutor fortis. potens Pater
futuri ſeculi et princeps pacis. Amen
.Deo gracias.

B. X. 7.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg